Nederlands
Olympisch Comité
Nederlandse
Sport Federatie

Ministerie van Economische Zaken
T.a.v. de heer H.G.J. Kamp
Postbus 20101
2500 EC 'S-GRAVENHAGE

cc mevrouw E.I. Schippers

Doorkiesnr.	**Kenmerk**	**Datum**
+31 (0)26 4834501	PA20151218MLS	Arnhem, 18 december 2015

Betreft:
Evaluatie en aanpassing Wet Markt en Overheid en de gevolgen voor de sport

Geachte heer Kamp,

U heeft aangekondigd om voor het einde van het jaar de Tweede Kamer te informeren over de evaluatie en toekomst van de Wet Markt en Overheid. Daarbij reageert u ook op de initiatiefnota van de VVD en D66 over dit onderwerp. NOC*NSF en de VSG (Vereniging Sport en Gemeenten) maken zich, mede naar aanleiding van een gesprek met de initiatiefnemers van de nota en het ministerie, zorgen over een mogelijke aanpassing van de wet voor de sport. In de initiatiefnota wordt de mogelijkheid voor lagere overheden om Diensten in het Algemeen Economisch Belang (DAEB's) aan te wijzen beperkt. Als u dit overneemt heeft dat grote gevolgen voor de sport.

Sport heeft een publiek belang en is van grote maatschappelijke waarde. Als gemeenten als gevolg van een aanpassing van de wet de gedragsregel 'verplichting tot doorberekening van alle kosten' onverkort moeten toepassen op sportaccommodaties, komt dat in het gedrang. Wij verwachten een verzesvoudiging van de huur voor een gemiddelde sportaccommodatie. Sportverenigingen kunnen dat niet betalen. Als zij dat door moeten berekenen aan hun leden wordt sport voor een grote groep mensen onbetaalbaar en onbereikbaar. Wij vragen u dan ook om de mogelijkheid voor overheden om sport aan te wijzen als DAEB in de wet te behouden.

Het algemeen belang van sport
Veel gemeenten maken gebruik van de mogelijkheid om sport als DAEB aan te wijzen. Diensten in het algemeen belang onderscheiden zich volgens de wet van gewone diensten door de aanwezigheid van publieke belangen met betrekking tot bijvoorbeeld kwaliteit, toegankelijkheid en leveringszekerheid. Het stimuleren van sporten bij sportverenigingen, de verbetering van gezondheid door het stimuleren van sportbeoefening, het stimuleren van participatie door kwetsbare groepen te laten sporten, het stimuleren van leefbaarheid, sociale cohesie en veiligheid in de wijk met behulp van sport en het beheer van sportaccommodaties worden in de regel als DAEB aangemerkt. De markt kan en zal dit namelijk niet zelf regelen.

Lotto en de Partners in Sport: **EY * Rabobank * Randstad * Volkswagen * Zilveren Kruis**

Gevolgen kostprijsdekkende huren

De gevolgen van het toepassen van de gedragsregel 'verplichting tot doorberekening van alle kosten' maakt dat gemeenten de integrale kostprijs voor alle sportaccommodaties moeten doorbelasten aan de vereniging. De gemeente zou dan het verschil omgekeerd weer met een subsidiebijdrage kunnen compenseren hetgeen leidt tot een vestzak-broekzak-methodiek. Het is een ingewikkelde opgave om de kostprijzen per accommodatie te berekenen (die kunnen verschillend zijn per accommodatie) en zorgt vooral voor een administratieve last en niet tot concurrentie tussen markt en overheid. Ook zal de gemeenteraad iets van de subsidieverordening moeten vinden. Het risico dat "groen-wit" sympathieker gevonden gaat worden dan "groen-blauw" ligt dan op de loer.

Conclusie

Zonder bijdrage van de overheid zou de sport onbereikbaar en onbetaalbaar worden voor een grote groep mensen. We vragen u dan ook om bij de evaluatie en aanpassing van de wet de mogelijkheid te behouden om sport als DAEB aan te wijzen. In de bijlage vindt u hier een verdere onderbouwing van en oplossingen om recht te doen aan de ratio achter de wet, zonder dat de overheid overgaat tot een fundamentele stelselwijziging met grote gevolgen voor de sport. Wij maken graag op korte termijn een afspraak met u om de positie van sport binnen de Wet Markt en Overheid te bespreken.

Met vriendelijke groeten,

NOC*NSF

Gerard Dielessen
Algemeen Directeur

VSG

André de Jeu
Algemeen Directeur

Bijlage: toelichting op het publieke belang van sport

Bijlage: Sport als Dienst in het Algemeen Economisch Belang (DAEB)
Het definiëren van een publiek belang is bij uitstek een taak voor de overheid. De Europese Unie onderkent het publieke belang van sport en de unieke structuur van sportverenigingen (artikel 165 VWEU). De Europese unie laat een grote beoordelingsvrijheid aan de lidstaten en lagere overheden om diensten in het algemeen economische belang (DAEB's) te definiëren en daar invulling aan te geven. Er is ook eerder een tendens naar meer ruimte voor overheden dan minder ruimte op Europees niveau. Denk bijvoorbeeld aan de vrijstellingsverordening voor sportinfrastructuur en multifunctionele recreatieve infrastructuur (AGVV 651/2014), waardoor niet langer sprake is van een meldingsplicht onder de staatssteunregels.

Het Europese beleid met betrekking tot DAEB's heeft juist een belangrijke bijdrage geleverd aan de vereenvoudiging van de toepasselijkheid van regels. Zoals de Europese Commissie zelf aangeeft is het in hoofdzaak de verantwoordelijkheid van overheidsinstanties om de aard en omvang van een DAEB te bepalen. De sport pleit er voor om in de lijn van het Europese recht en het Europese beleid DAEB's te behouden en dit stelsel niet te wijzigen.

De initiatiefnota van de VVD en D66[1] gaat voorbij aan de vraag of er in de nota genoemde gevallen daadwerkelijk sprake was van zogenaamde 'oneerlijke concurrentie' op de markt. Het aanbieden van bijvoorbeeld zwemlessen door de overheid is, wanneer er geen marktpartij is die dit tegen behoorlijke tarieven kan doen, zeer goed te verdedigen. Niet alleen vanuit de sport maar ook vanuit het oogpunt van een gezond leefklimaat en veiligheid, dus vanuit het algemeen belang. Dit past ook in de lijn van het beleid van de Europese Commissie.[2] Ook wanneer een dienst al op de markt wordt verricht, maar onder omstandigheden die de overheid onbevredigend vindt, denk aan het kwaliteitsniveau of de tariefstelling, kan de overheid een dergelijke dienst als DAEB kwalificeren. Deze dienst moet dan wel zonder discriminatie worden aangeboden.

Europa kiest voor een praktische oplossing om steun staatssteun-proof te maken. In lijn met de Europese regels ligt het voor de hand om te komen met een meer praktische oplossing voor gemeenten en de sport. Dit kan bijvoorbeeld door:

a) criteria te schetsen wanneer wel en wanneer geen sprake is van een economische activiteit. Onder het Europese recht is namelijk volstrekt helder wat wel en wat geen economische activiteit is. De overheid kan dan meer nadrukkelijk duidelijk maken wat de specifieke kenmerken zijn en onder welke voorwaarden de dienst kan worden verricht.
b) het concreet onderbouwen van het besluit waarin de algemeen belang vaststelling is opgenomen. Het concreet omschrijven maakt het besluit

---

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2015–2016, 34 316, nr. 2
[2] Werkdocument van de diensten van de commissie. Brussel, 29.4.2013, SWD (2013) 53 final/2

eenvoudiger te toetsen en vergroot de democratische legitimiteit. Daarbij kan aangesloten worden bij het handelingskader van BZK dat wordt ontwikkeld.

c) te overwegen om de slagkracht van de ACM te vergroten waardoor sneller en effectiever kan worden ingegrepen wanneer het mis gaat. De handhavingskant van de Wet Markt en Overheid verdient meer aandacht.

Een aantal eenvoudige maatregelen kunnen dus in samenhang eenvoudiger recht doen aan de ratio achter de wet zonder dat de overheid overgaat tot een fundamentele stelselwijziging met grote (financiële en administratieve) gevolgen voor sport en gemeenten.